

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTEREN

7. juni 2016

Besvarelse af spørgsmål 1 til B 132 stillet af udvalget den 19. maj 2016 efter ønske Rasmus Nordqvist (ALT) og Lisbeth Bech Poulsen (SF).

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Ministeren bedes udarbejde en oversigt over samtlige direkte og indirekte offentlige støtteordninger på iværksætterområdet omfattende dels økonomisk støtte (tilskudsordninger, fonde, puljer, skatteregler m.v.), dels anden form for støtte (programmer, rådgivning m.v.). Tilsvarende bedes udarbejdet en oversigt over private støtteordninger målrettet iværksætterområdet.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 35 29 10 01
CVR-nr 10 09 24 85
evm@evm.dk
www.evm.dk

Svar:

Der findes ikke én internationalt anerkendt definition af en iværksættervirksomhed. I det følgende er der lagt til grund, at støtte til iværksætteri omfatter hjælp til nystartede virksomheder, som er op til fem år gamle.

Der findes endvidere ikke én kilde til præcise og sammenlignelige opgørelser af omkostningerne til at hjælpe nystartede virksomheder, hvorfor tallene i besvarelsen er baseret på det bedste skøn ud fra de tilgængelige kilder. Det er særligt for en række ordninger vanskeligt at afgrænse, i hvor høj grad ordningen er målrettet hjælp til nystartede virksomheder frem for til mere etablerede virksomheder. Opgørelserne er derfor generelt behæftet med betydelig usikkerhed.

Der ydes i Danmark støtte til iværksætteri på både statsligt, regionalt og kommunalt niveau. Disse gennemgås særskilt i det følgende. Der er i opgørelsen angivet navnet på den pågældende bevilling samt omkostningens størrelse de seneste tre år samt budget for indeværende år.

Ud over den nedenfor oplyste direkte og indirekte støtte til iværksætteri foregår der en vis vejledning i styrelser og departementer, herunder fx oplysninger om opstart af virksomhed på portalen startvækst.virk.dk. Hovedparten af vejledningsindsatsen til iværksættere indgår dog i nedenstående oversigt, idet der fx ydes vejledning i kommunerne og i væksthuse, som indgår i opgørelsen i tabel 5 nedenfor vedrørende kommunernes omkostninger til iværksætteri.

Erhvervs- og Vækstministeriet har ikke kendskab til kilder til information om private støtteordninger målrettet iværksætterområdet, da der ikke er pligt til at indberette private aktiviteter på området. Disse er derfor ikke omfattet af svaret.

Statslige udgifter til iværksætteri

Der er med afsæt i Redegørelse om erhvervsfremme og støtte foretaget en enkeltvis vurdering af formål for aktive og ophørte ordninger, som vedrører iværksætteri. For at identificere, hvilke ordninger, som er målrettet iværksætteri, er der foretaget en gennemgang af Erhvervs- og Vækstministeriets ordninger samt rettet henvendelse til Beskæftigelsesministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Ministeriet for Miljø og Fødevarer, Energi-, Klima-, og Forsyningsministeriet samt Skatteministeriet (for så vidt angår skatteudgifter).

Ordninger, som primært er målrettet iværksætteri, fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Ordninger primært målrettet iværksætteri

Mio. kr. (2016-pl)	2013	2014	2015	2016
08.32.08.10 Fonden til entreprenørskab	10,1	10,1	10,0	10,3
08.32.09.40 Grønt iværksætterhus	6,6	5,9	7,1	2,5
08.33.15.30 Tidlig idéfinansiering - proof of business	10,1	10,2	10,1	5,0
08.33.15.70 Vækstlåneordning for iværksættere	-	-	45,5	45,0
19.17.04.91 Medfinansiering af innovationsmiljøer	218,7	217,8	218,9	209,7
19.23.05.61 Tilskud til Fonden for Entreprenørskab	10,1	10,1	9,9	15,3
24.24.05.20 Indløsning af statsgaranti vedrørende lån til yngre jordbrugere	54,4	28,9	49,4	27,6
24.26.10.30 Indløsning af statsgaranti vedrørende lån til yngre fiskere	-	-	-	0,1
Total	310,0	282,9	349,3	315,5

Ann: For 08.33.15.70 Vækstlåneordning for iværksættere gælder, at bevillingen er en tabsramme, der understøtter udlånet, mens den endelige opgørelse over faktiske tab først kan foretages ved lånenes løbetids udløb.

I tillæg til ovennævnte ordninger, der vurderes primært at være målrettet iværksættere, findes der på tværs af ministerområderne en række ordninger, som benyttes af nystartede virksomheder på lige fod med etablerede virksomheder.

For disse ordninger er udgifterne til iværksætteri så vidt muligt opgivet som faktiske tal ved summering af relevante udgifter. Såfremt der for den pågældende ordning ikke foreligger information, som gør det muligt at udskille udgifter til unge virksomheder, er der foretaget et skøn over andelen af støtte tilgået virksomheder, der er op til 5 år gamle, jf. bilag 1.

Udgifterne til statslige ordninger, der delvist er målrettet iværksætteri, er angivet i tabel 2.

Det bemærkes særligt, at Uddannelses- og Forskningsministeriet, ud over en konto målrettet teknologiudvikling og innovation under Danmarks

Innovationsfond medtaget i tabel 2, ikke har mulighed for at vurdere, om deres ordninger er delvist målrettet iværksætteri. Ministeriet har således ikke data for alderen af de virksomheder, der historisk har benyttet sig af de forskellige øvrige forsknings- og innovationsprogrammer i regi af ministeriet og relaterede bevillingsorganer.

Tabel 2 Ordninger der delvist vedrører iværksætteri

Mio. kr. (2016-pl)	Note	2013	2014	2015	2016
06.11.01.30 Eksport- og investeringsfremme mv.	1	5,8	5,2	5,4	5,0
06.41.02.10 Eksportstipendiater	2	0,8	0,9	1,0	0,9
06.41.03.10 Indsats for små og mellemstore virksomheder og innovative vækstvirksomheder og iværksættere	3	2,7	2,5	2,5	2,7
08.32.04.10 Markedsmodningsfonden	4	65,5	66,0	89,8	0,0
08.32.08.20 Iværksætteri- og innovationsinitiativer	5	2,1	2,4	2,1	-
08.32.08.30 Industriel symbiose	6	0,9	0,0	-	-
08.32.08.35 Forundersøgelse vedr. alternative iværksættere	7	1,6	-	-	-
08.32.09.30 Nye iværksættere/væksthuse, kurser i udvikling og vækst samt early warning for nye og mindre virksomheder	8	4,3	2,7	1,3	0,8
08.32.10.10 Tilskud til Design Society	9	1,5	2,0	2,0	2,1
08.32.10.15 Designprisen INDEX:Award	10	0,1	0,5	0,3	-
08.32.11.20 Center for Kultur og Oplevelsesøkonomi	11	0,6	0,6	0,6	-
08.32.15.10 Grøn omstillingsfond	12	15,3	7,5	9,4	-
08.32.15.30 Økologiske iværksættere	13	-	1,0	1,0	-
08.33.15.25 Vækstkaution (kapitalindskud i VækstFonden til en lånegarantiordning for udviklingsaktiviteter i mindre virksomheder)	14	62,2	38,3	34,9	9,6
08.35 Pulje til forsøgsvirksomhed i landdistrikterne og de små øsamfund, erhvervsstøtte (14.71.03.20)	15	-	1,3	-	-
08.35.01.10 Medfinansiering af EU's Regionalfond og Socialfond	16	6,8	-	0,4	-
08.71.15.55 Tilskudspulje til grønne maritime demonstrationsprojekter	17	1,2	-	-	-
19.71.05.61 Del af FL-bevilling til teknologiudvikling og innovation under Danmarks Innovationsfond	18	-	8,2	28,6	115,0
Total		162,3	130,4	170,4	127,4

Anm: Uddannelses- og Forskningsministeriet har ikke data for alderen af de virksomheder, der historisk har benyttet sig af de forskellige øvrige forsknings- og innovationsprogrammer i regi af ministeriet og relaterede bevillingsorganer. Det er derfor ikke muligt at vurdere omfanget af støtte til virksomheder yngre end fem år udover ovennævnte.

Derudover anføres en række ordninger, for hvilke det enten ikke er muligt at estimere andelen, der er tilgået unge virksomheder, eller som ikke direkte eller indirekte har iværksætteri som formål, men hvor det ikke kan udelukkes, at der også ydes støtte hertil under ordningen, jf. tabel 3.

Tabel 3 Ordninger, der kan indeholde støtte til iværksætteri, men hvor der ikke er et kvalificeret grundlag for at estimere omfanget.

08.35.07.10 Udvikling af landdistrikterne under Landdistriktsprogrammet
08.35.08.10 LAG under fiskeri
24.23.03.12 Udvikling i primært jordbrug
24.23.03.43 Økologisk Udvikling
24.23.03.44 Økologitilskud
24.23.06.10 Økologifremme
24.26.30.11 Foranstaltninger inden for fiskeri og akvakultur mv
24.23.03.10 Kompetenceudvikling i landdistrikterne (tidl. Efteruddannelse indenfor jordbrugserhvervene), ophørt 2008
24.23.03.19 Etablering af biogasanlæg
24.23.03.41 Udviklings- og demonstrationsprojekter i jordbrugsbedrifter (iht. landdistriktsstøtteloven, miljørettet), FL:07
24.23.17.10 Innovation, forskning og udvikling i jordbrugs- og fiskerisektoren, flyttet over på 24.33.02.
24.23.17.50 Forsøgsfiskeri, innovation, forskning, udvikling, er fra og med 2007 overført og sammenlagt med bevillingerne på 24.23.17.10.
24.23.17.60 Forarbejdning af fisk, innovation, forskning og udvikling m.v. indenfor fiskerisektoren, er fra og med 2007 overført og sammenlagt med bevillingerne på 24.23.17.10.
24.33.02.10 Udviklings- og forskningsaktiviteter inden for fødevarersektoren, GUDP
24.53.11.35 Grønne ildsjæle (23.23.11.35)
24.53.11.50 Pilotprojekter om grøn omstilling (23.23.11.50)
24.55.09.50 Udvikling, test og demonstration af nye miljøteknologier, MUDP
24.55.09.70 Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, MUDP
24.55.09.71 Grøn innovationspulje
29.22.01.10 Udbygning af dansk energiforskning og –udvikling (note 19)
29.22.01.40 Forskning, udvikling og demonstration inden for energieffektiv transport (note 20)

Endelig kan to skatteudgifter siges at være særligt målrettet iværksættere, jf. tabel 4.

Tabel 4 skatteudgifter i forbindelse med støtte til iværksætteri (mindreprovenu, umiddelbar virkning)

Mio. kr. (2016-pl)	Note	2013	2014	2015	2016
Etablerings- og iværksætterkontoordninger	25	36	41	40	40
Skattecreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter	26	326	478	485	495
Total		362	519	525	535

Anm: Skatteudgifterne viser statens mistede indtægter som følge af, at man har valgt at begunstige visse aktiviteter eller sektorer med en lempeligere beskatning end den almindeligt gældende. Udgifterne beregnes af Skatteministeriet efter "tabt provenu metoden". Derved opgøres de umiddelbare skatteindtægter, som det offentlige ville have fået, hvis skatteudgiften blev fjernet.

Kommunale og regionale udgifter

Social- og Indenrigsministeriet kan for så vidt angår det regionale og kommunale område oplyse følgende, som jeg henholder mig til:

De kommunale og regionale nettodriftsudgifter til erhvervsservice og iværksætteri for perioden 2013 til 2015 samt budget for 2016 er opsummeret i tabel 5.

Tabel 5 Oversigt kommunale og regionale nettodriftsudgifter til iværksætteri, 2005-2016, mio. kr. i 2016 pl

Mio. kr. (2016-pl)	2013	2014	2015	2016 (budget)
Regioner, Erhvervsservice og iværksætteri	122,0	102,0	143,0	6,0
Kommuner, Erhvervsservice og iværksætteri	405,0	416,0	432,0	513,0
Kommuner - Heraf væksthuse	75,0	74,0	75,0	-
Total	527,0	519,0	575,0	519,0

Anm. Bemærk afrundingsdifferencer i sumtallet. Fra 2005 til 2015 er der tale om regnskabstal, mens der for 2016 er tale om budgettal.

Kilde: Danmarks Statistik samt Social- og Indenrigsministeriets beregninger.

De regionale udgifter til iværksætteri (2013-2016)

Ifølge den regionale kontoplan dækker kontoen ”Erhvervsservice og iværksætteri” over tilskud til erhvervsråd, tilskud til investeringsfremmeorganisationer og tilskud til iværksætterrådgivning, jf. lov om erhvervsfremme § 9. Endvidere indeholder kontoen EU-tilskud til tilsvarende aktiviteter samt tilsagn om projektstøtte i tilknytning hertil.

Det er ikke muligt at opdele kontoen i specifikke underformål. Det er derfor ikke muligt at opgøre, hvor stor en andel af den samlede regionale erhvervsservice, der går til at hjælpe nystartede virksomheder.

De kommunale udgifter til iværksætteri (2013-2016)

Ifølge den kommunale kontoplan dækker kontoen ”Erhvervsservice og iværksætteri” over tilskud til erhvervsråd, tilskud til investeringsfremmeorganisationer og tilskud til iværksætterrådgivning. Endvidere indeholder kontoen EU-tilskud til tilsvarende aktiviteter samt udbetalinger i tilknytning hertil. Udgifterne til væksthuse dækker udgiften til driften af de fem regionale væksthuse, der hjælper iværksættervirksomheder og mindre virksomheder med at realisere deres vækstplaner.

Det er ikke muligt at opdele kontoen i specifikke underformål. Det er derfor ikke muligt at opgøre, hvor stor en andel af den samlede kommunale erhvervsservice, der fx går til at hjælpe nystartede virksomheder.

Med venlig hilsen

Troels Lund Poulsen

Bilag 1: Noteliste

- 1 Af den samlede bevilling skønnes 2 pct. at vedrøre iværksætteri ud fra en betragtning om, at det skønnes, at 2 pct. af Eksportrådets omsætning/aktiviteter, som ikke vedrører tilskudsprogrammer, er relateret til virksomheder, som falder indenfor kategorien 'iværksætteri'. Overordnet har Danmarks Eksportråd under Udenrigsministeriet ikke ordninger som er målrettet iværksættere. Endvidere registrerer Danmarks Eksportråd ikke virksomhedernes alder, hvorfor der ikke foreligger data, som muliggør en opgørelse ift. den angivne definition (virksomheder, der er op til 5 år gamle). Opgørelsen over hvor stor en andel af de angivne erhvervsstøtteordninger på ministeriets ressort, der vedrører iværksætteri, er derfor baseret på et groft skøn.
- 2 I tillæg til handelsenheder på de enkelte ambassader omfatter Eksportrådets organisation en række handelskontorer, som finansieres over en særskilt bevilling på finansloven. I lighed med Eksportrådets overordnede bevilling skønnes 2 pct. at vedrøre iværksætteri ud fra en betragtning om, at det skønnes at 2 pct. af Eksportrådets omsætning/aktiviteter, som ikke vedrører tilskudsprogrammer, er relateret til virksomheder, som falder indenfor kategorien 'iværksætteri'. Overordnet har Danmarks Eksportråd under Udenrigsministeriet ikke ordninger, som er målrettet iværksættere. Endvidere registrerer Danmarks Eksportråd ikke virksomhedernes alder, hvorfor der ikke foreligger data, som muliggør en opgørelse ift. den angivne definition (virksomheder, der er op til 5 år gamle). Opgørelsen over, hvor stor en andel af de angivne erhvervsstøtteordninger på ministeriets ressort, der vedrører iværksætteri, er derfor baseret på et groft skøn.
- 3 Tilskudsbevillingen dækker nedenstående programmer, hvor andel som vedrører iværksættere er angivet i parentes:
 Eksportfremme (10 pct.): Eksportsparring, Eksportstart, Vitus, Regional Key Account, Strategisk virksomhedsalliance, Markedsbesøg.
 Innovation (20 pct.): Innovation Camps, Innovationspakker, Innovation Growth, Science & Technology Scouting.
 Af den samlede tilskudsbevilling skønnes 11 pct. at vedrøre iværksætteri. Tilskudsbevillingen udgør i 2016 24,4 mio. kr., hvoraf eksportfremmeandelen af bevillingen udgør ca. 22,4 mio. kr. og innovationsandelen ca. 2 mio. kr.
 Overordnet har Danmarks Eksportråd under Udenrigsministeriet ikke ordninger som er målrettet iværksættere. Endvidere registrerer Danmarks Eksportråd ikke virksomhedernes alder, hvorfor der ikke foreligger data, som muliggør en opgørelse ift. den angivne definition (virksomheder, der er op til 5 år gamle). Opgørelsen over hvor stor en andel af de angivne erhvervsstøtteordninger på ministeriets ressort, der vedrører iværksætteri, er derfor baseret på et groft skøn.
- 4 Vurderingen af andelen målrettet iværksætteri er udformet på baggrund af stikprøver blandt virksomheder med tilsagn for i ansøgningsrunder i 2014 og 2015, hvor andelen af iværksættere var hhv. 50 og 70 pct.
- 5 Der er foretaget en konkret optælling af omkostninger vedrørende iværksætteri. Ved optælling på kontoen er medtaget sponsorater til organisationer, der arbejder for iværksætteri samt konkrete tiltag fx iværksætterkonferencer, festivaller etc.. I 2014 og i 2015 er der derudover udloddet en særlig pulje til fremme af iværksætter-økosystemer.

- 6 Baseret på optælling af tildelte støttekroner. Det vurderes at 15 pct. af den samlede bevilling vedrører støtte til iværksætteri.
- 7 Kontoen vedrører to initiativer: a) 0,2 mio. til workshops for kommuner og alternative iværksættere, herunder socialøkonomiske og grønne iværksættere, mhp. at afdække mulighederne for samarbejde om nye løsninger i og til kommunerne. b) 1,0 mio. til Fonden for Entreprenørskab vedr. identifikation og test af metoder, der kan fremme alternative iværksættere blandt studerende. Dertil er anvendt 0,4 mio. kr. i drift. Der er konteret 1 mio. kr. på FL konto 08.32.08.35. Projektet belv ervedover tilført midler fra Erhvervsstyrelsens almindelige driftmidler.
- 8 Kontoen består af midler fra globaliseringsreserven. Globaliseringsreserven er udmøntet inden for 5 hovedområder: hvoraf ét område ”Styrkelse af iværksætterkultur” medregnes fuldt ud (ca. 13 pct af midlerne i globaliseringsreserven) og ”Tilbud i Væksthusene” (ca. 43 pct. af midlerne i globaliseringsreserven) medregnes delvist på baggrund af den gennemsnitlige andel af Vækstvæksthuskunder, der er under 5 år gamle. Det vurderes at 20 pct. af den samlede bevilling vedrører støtte til iværksætteri.
- 9 Kontoen består af midler til tre institutioner Dansk Design Center (DDC) Index og Danish Fashion Institute (DAFI). DDC: En del af aktiviteter rettet mod små og mellemstore virksomheder antages at berøre iværksættere. INDEX: En mindre andel af de nominerede og på anden vis involverede danske virksomheder i INDEX vurderes at være iværksættere. DAFI (i 2015 midler via DS) En mindre andel af DAFIs kontaktflade antages at være iværksættere. Det vurderes at 10 pct. af den samlede bevilling vedrører støtte til iværksætteri.
- 10 Danske deltagere udgør ca. 10 pct. overvejende nye virksomheder.
- 11 Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi har skønnet at 25 pct. af den samlede bevilling vedrører støtte til iværksætteri.
- 12 Baseret på optælling af tildelte støttekroner Det vurderes at 30 pct. af den samlede bevilling vedrører støtte til iværksætteri.
- 13 Baseret på optælling af tildelte støttekroner Det vurderes at 20 pct. af den samlede bevilling vedrører støtte til iværksætteri.
- 14 For Vækstkautionsordningen er der estimeret på baggrund af låneformål – det er ikke umiddelbart muligt at afgøre virksomhedens alder på anmeldelsestidspunktet. For den nye Vækstkautionsordningen fra 2012 er der tale om en optælling af antallet af iværksættervirksomheder, hvor der dog er anvendt en 0-3 års definition.
- 15 Der foreligger ikke data før 2012. Fra 2012 og frem er omkring 37 pct. af puljen anvendt til virksomheder. Et forsigtigt skøn er, at halvdelen har været unge virksomheder, således at 18 pct. af den samlede bevilling vedrører støtte til iværksætteri.
- 16 Baseret på konkret optælling af projekter. Kontoen vedr. kun programperioden 2007-2013.
- 17 En enkelt iværksættervirksomhed er tilgodeset (6 pct. af den samlede bevilling).
- 18 Det anførte beløb dækker over Danmarks Innovationsfonds bevillinger til såkaldte iværksætterpiloter fra 2014 og frem. Endvidere dækker det over projekttilskud til iværksættervirksomheder under fondens InnoBooster-program fra 2015 og frem. Det anførte beløb for 2016 er fondens budgetterede skøn. Fonden forventer en stor stigning fra 2015 til 2016 bl.a. fordi et større antal InnoBoosteransøgninger modtaget i 2015 først er bevilget i 2016, hvor fonden samtidig har forøget sit budget til InnoBooster-projekter.

- 19**   Indsatsen er en del af EUDP. EUDP har til formål at støtte udvikling og demonstration af ny energiteknologi samt fremme udnyttelse af danske erhvervspotentialer, men programmet har ikke som formål direkte at støtte iværksætter. Fra kontakten til ansøgerne er der imidlertid viden om, at der i programmet medvirker en del nye virksomheder, men oplysninger herom registreres ikke. Der er således ikke systematiske data, der kan danne grundlag for at besvare, hvor stor en andel af bevillingen, der er gået til iværksætter.
- 20**   Indsatsen er en del af EUDP. EUDP har til formål at støtte udvikling og demonstration af ny energiteknologi samt fremme udnyttelse af danske erhvervspotentialer, men programmet har ikke som formål direkte at støtte iværksætter. Fra kontakten til ansøgerne er der imidlertid viden om, at der i programmet medvirker en del nye virksomheder, men oplysninger herom registreres ikke. Der er således ikke systematiske data, der kan danne grundlag for at besvare, hvor stor en andel af bevillingen, der er gået til iværksætter.
- 21**   Skatteudgifterne vedrører ordningerne iværksætterkonto og etableringskonto.
- 22**   Skattecreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter anvendes overvejende af unge virksomheder og medregnes derfor her.